

SVEA HOVRÄTT
Överklagandet har kommit in
inom rätt tid

Registratorkontoret

Svea hovrätt
Box 2290
103 17 Stockholm

Uppsala den 3 maj 2017

Till Högsta domstolen

ÖVERKLAGANDE

Klagande: Mälardalens högskola, 202100-2916
Box 883
721 23 Västerås

Ombud: Advokaterna [REDACTED]
Ahlford Advokatbyrå AB
Box 1111
751 51 Uppsala

Motpart: Connie Askenbäck, [REDACTED]
[REDACTED]

Ombud: Jur. kand. Clarence Crafoord och Fredrik Bergman
Centrum för rättvisa
Box 2215
103 15 Stockholm

Överklagad dom: Svea hovrätts dom meddelad den 6 april 2017 i
mål nr T 6401-16

I egenskap av ombud för Mälardalens högskola ("MDH") får vi härmed överklaga ovan
angiven dom enligt följande.

1. YRKANDEN

MDH yrkar att Högsta domstolen, efter meddelat prövningstillstånd och med ändring av hovrättens dom

- a) ogillar Connie Askenbäcks käromål;
- b) befriar MDH från skyldighet att utge ersättning för Connie Askenbäcks rättegångskostnader vid tingsrätten och hovrätten;
- c) förpliktar Connie Askenbäck att ersätta MDH dess rättegångskostnader vid tingsrätten och hovrätten; samt
- d) förpliktar Connie Askenbäck att ersätta MDH dess rättegångskostnader vid Högsta domstolen med belopp som senare kommer att anges.

2. GRUND FÖR ÖVERKLAGANDET

Hovrätten har felaktigt bifallit Connie Askenbäck talan på den grunden att Connie Askenbäck och MDH ansetts ha ingått ett civilrättsligt ömsesidigt förpliktande avtal om att Connie Askenbäck, mot att betala föreskrivna avgifter, skulle få läsa hela programmet Analytical Finance ("Programmet") med den kvalitet som följer av högskolelagen. Vidare har hovrätten felaktigt ansett att Programmet inte haft den kvalitet som följer av högskolelagen och att bristen i kvaliteten varit av sådant slag att det berättigat Connie Askenbäck till ett prisavdrag med 50 procent av inbetalat belopp.

3. OSTRIDIG BAKGRUND

Connie Askenbäck är amerikansk medborgare och antogs till Programmet som är ett kandidatprogram vid MDH med start höstterminen 2011. Programmet har bedrivits sedan 2001 och omfattar 180 högskolepoäng, vilket motsvarar tre års heltidsstudier. Connie Askenbäck ansökte till Programmet den 5 december 2010 och fick ett meddelande per brev den 8 april 2011 att hon accepterats som student till Programmet. Till brevet bifogades en faktura för avgiften daterad den 11 april 2011, inbetalning av fakturan registrerades den 21 april 2011 och hon fick ett formellt antagningsbesked den 27 april 2011. Connie Askenbäck tog sin studieplats i anspråk då hon påbörjade Programmet den 29 augusti 2011.

Sedan höstterminen 2011 ska studenter från länder utanför Europeiska ekonomiska samarbetsområdet och Schweiz betala studieavgifter, som ska ge den svenska högskolan full kostnadstäckning för den studieavgiftsfinansierade verksamheten i sin helhet. Avgiften, som slutligen fastställs av rektorn för MDH, var för Connie Askenbäck 55 000 kr per termin. Connie Askenbäck har betalat avgift för höstterminen 2011, vårterminen 2012, höstterminen 2012 och vårterminen 2013. Efter vissa avräkningar har hon inalles betalat 182 500 kr i avgifter. MDH har till Connie Askenbäck återbetalat 11 688 kr avseende studieavgiften för kursen Microeconomics.

Connie Askenbäck var mellan höstterminen 2011 och del av vårterminen 2013 registrerad på kurser inom Programmets fyra första terminer. Under denna period uppnådde hon, genom studier på Programmets kurser, 46,5 godkända högskolepoäng på MDH. Utöver detta beslutades att Connie Askenbäck fick tillgodoräkna sig 34,5 högskolepoäng från studier utomlands inom Programmet. Således har Connie Askenbäck sammanlagt uppnått 81 högskolepoäng inom Programmet. I normalfallet resulterar heltidsstudier under fyra terminer i 120 godkända högskolepoäng.

Connie Askenbäck har framfört klagomål under februari 2013 avseende Programmet till MDH, Universitets- och högskolerådet samt till Student- och doktorandombudsmannen vid MDH. Connie Askenbäck avbröt Programmet inför höstterminen 2013.

4. OMSTÄNDIGHETER

Ömsesidigt förpliktande avtal eller offentligrättsligt förhållande

Hovrätten har felaktigt bifallit Connie Askenbäck talan på den grunden att parterna ansetts ha ingått ett civilrättsligt ömsesidigt förpliktande avtal om att Connie Askenbäck mot att betala föreskrivna avgifter skulle få läsa hela Programmet.

Frågan om det rättsliga förhållandet mellan avgiftsbetalande studenter och högskolorna diskuterades i förarbetena till studieavgiftsförordningen. Av förarbetena framgår att regeringen i första hand anser att förhållandet mellan avgiftsbetalande studenter och lärosätena är offentligrättsligt.

Regeringen uttalade därvid bl.a. följande.

”Förhållandet mellan studenterna och statliga universitet och högskolor regleras för närvarande genom offentligrättsliga bestämmelser. Även den avsedda regleringen om införandet av en studieavgift för studenter från tredjeland är offentligrättslig. Bestämmelser om studieavgift avses kunna åberopas av högskolan gentemot studenten. Härtill kommer att de sanktioner som avses införas, dvs. att den som inte betalat avgift inte får tas emot av högskolan eller ska stängas av från utbildningen, är av offentligrättslig art. Förhållandet mellan en studieavgiftsskyldig student och högskolan uppvisar också flera skillnader jämfört med normalförhållandet mellan parterna i ett civilrättsligt avtal. En sådan skillnad är att betalning i sig inte ger en rätt till utbildningen. För att antas till en utbildning krävs att sökanden, på samma sätt som avgiftsbefriade sökande, kan antas med hänsyn till kvalitetskravet i 1 kap. 4 § högskolelagen (1992:1434), är behörig och har tillräckliga meriter för att antas om urval behöver göras. Precis som vid beslut om antagning och avstängning i dag, kommer högskolans beslut om avgiftsskyldighet och om att den som inte betalat avgift inte får tas emot av högskolan eller ska stängas av från utbildningen att fattas ensidigt av högskolan. Detta innebär att besluten utgör myndighetsutövning.” (jfr. prop. 2009/10:65 s 19 f)

Hovrätten konstaterar att beslut om antagning, examen, tillfällig avstängning och avskiljande och andra disciplinära åtgärder är reglerade i författning och är eller bär stark prägel av myndighetsutövning och att högskoleutbildning har tydliga offentligrättsliga inslag vad gäller förhållandet mellan student och högskola. Vidare konstateras att det står var och en fritt att i privat regi mot betalning erbjuda utbildningar som liknar de som högskolor tillhandahåller. Sådana utbildningar står dock inte under statens tillsyn och leder inte till examen i högskolelagens mening. För kvalitetskraven har köparen/studenten att lita till avtalet och marknadsrättslig lagstiftning. Detta stämmer inte riktigt eftersom t.ex. Chalmers, Handelshögskolan och högskolan i Jönköping, till viss del står under statens tillsyn.

Kvalitetssäkringen av den högre statliga utbildningen i Sverige är noga reglerad. Det tillsynsuppdrag som UKÄ fått sig tilldelat av regeringen utgår från 1 kap 4 § högskolelagen. Bestämmelserna om kvalitet i högskolan är alltså tänkta att ligga till grund för den utvärdering av högskoleutbildningen som UKÄ, tidigare Högskoleverket, ansvarar för. Det har inte varit regeringens mening att domstolar ska värdera utbildningars innehåll och kvalitet.

Högsta domstolen har vid två tillfällen tillämpat allmänna kontraktsrättsliga principer när det allmänna ansågs ha brustit i sina skyldigheter (NJA 1998 s 656 I samt NJA 2008 s 642).

Rättsfallen gäller dock kommunal barnomsorg och skiljer sig från nuvarande situation i flera avseenden. Det första fallet från 1998 avsåg framförallt allmän domstols behörighet och besvarade inte alls frågan hur prövningen av förpliktelserna ska göras. I 2008 års fall hade prestationen, dvs. tillhandahållandet av daghemsplats, helt uteblivit från kommunens sida. I 2008 års fall uttalas att vid bestämmande av innehållet i parternas förpliktelser i ett avtalsförhållande av aktuellt slag måste rättsförhållandets offentlighetsrättsliga prägel beaktas. Vidare sägs att de offentlighetsrättsliga inslagen bör ge utslag i de avseenden där de har betydelse för den förpliktelse som är i fråga.

En viktig faktor som därvid beaktades i rättsfallen ovan var vilka åtgärder som kunde vidtas vid utebliven betalning och att det allmänna måste utkräva avgifterna genom att väcka talan vid allmän domstol och få en exekutionstitel om betalning inte sker. Högskolan är inte berättigad till någon exekutionstitel när en antagen studieavgiftsskyldig student uteblir med betalning av studieavgift. Enligt 3:1 UB får verkställighet endast äga rum på grund av förvaltningsmyndighets beslut som enligt särskilda föreskrifter får verkställas. Den åtgärd som högskolan ska tillgripa vid utebliven betalning är lagreglerad i 10 § studieavgiftsförordningen och innebär att högskolan vid utebliven betalning ska stänga av studenten från utbildningen till dess att avgiften betalas. Högskolan kan således inte självvalt välja om högskolan vill eller bör stänga av studenten vid utebliven betalning. Frågan om en students betalningsskyldighet kan därför inte prövas av allmän domstol. Detta är ett avgörande offentlighetsrättsligt inslag i rättsförhållandet mellan avgiftsskyldiga studenter och statliga lärosäten. Underrätterna har inte beaktat detta.

Hovrätten har felaktigt ansett att högskoleutbildning har en högre grad av privaträttslig karaktär än barnomsorg, genom att högskolan inte har en skyldighet att tillhandahålla utbildning till studenter som inte är medborgare i EES-stat eller Schweiz samt då den studieavgift som måste betalas ska ge högskolan full kostnadstäckning. De statliga lärosätenas verksamhet är reglerad genom de instruktioner som universitet och högskolor ges inför varje budgetår genom Regeringens regleringsbrev. Att aktivt arbeta med internationalisering är något som universitet och högskolor instruerats att göra (jfr regleringsbrev för budgetåret 2008 avseende universitet och högskolor m.m, Regeringsbeslut II:28, 2007-12-19) och som statliga lärosäten förväntas att göra kontinuerligt. Även tillhandahållandet av utbildning till studenter som inte är medborgare i EES-stat eller Schweiz är således styrd av staten. Att studieavgiften ska ge högskolan full kostnadstäckning, innebär att högskolans uttag av studieavgift inte får

medföra någon vinst för högskolan. Uttaget av avgiften bär således även det en stark offentligrättslig prägel. Något utrymme för högskolan att uppställa villkor om särregleringar för enskilda studenter finns inte. Det rör sig alltså inte om något avtalsrättsligt vederlag för utbildningen utan avgiften ska utgå enligt de grunder som framgår av lag. Den relation som uppkommer mellan en enskild student och högskolan vid deltagande i en utbildning är snarast att se som en situation *sui generis* och inte som en traditionell avtalsrättslig/konsumenträttslig relation. Den omständigheten att ett rättsförhållande ger upphov till någon form av ömsesidiga förpliktelser medför heller inte att det enbart därav ska anses vara fråga om ett ömsesidigt förpliktande avtalsförhållande av civilrättslig karaktär. MDH anser att underätterna inte har visat tillräcklig förståelse och kunskap om den offentligrättsliga styrningen av det statliga lärosätets verksamhet och förhållande till studenter utanför EES och Schweiz.

Vid MDH betalar studieavgiftsskyldiga studenter terminsavgift. En termins studier vid högskolan omfattar 30 högskolepoäng. Om en student inte blir godkänd på en utbildnings grundkurser har studenten inte möjlighet att läsa vidare på utbildningens fortsättningskurser. Någon ny terminsavgift kommer och får då inte tas ut. Den myndighetsutövning som sker vid examination är således av avgörande betydelse för frågan om studieavgift ska eller inte ska betalas.

Studieavgift kan alltså enbart tas ut i de fall uttryckligt stöd finns i studieavgiftsförordningen och om sådant saknas kan något avgiftsuttag inte göras genom ett avtal mellan högskola och student.

Förhållandet mellan högskolan och en avgiftsbetalande student är därmed offentligrättsligt reglerat i alla delar och det sätt på vilket en students betalningsskyldighet uppstår innebär offentlig förvaltning med karaktär av myndighetsutövning, jfr NJA 1983 s. 680. Hovrätten har felaktigt ansett att förhållandet mellan Connie Askenbäck och MDH präglas av ömsesidighet på så sätt att Connie Askenbäck får åtnjuta undervisningen först då hon betalat. Betalning av studieavgiften är dock ett utflöde av den myndighetsutövning som sker vid lärosätets beslut om antagning, baserat på studentens behörighet. Det är behörigheten som ger rätten till utbildningen, inte betalningen av studieavgiften (jfr prop. 2009/10:65 s19 f).

Av 1 kap. 4 tredje stycket § högskolelagen följer att kvalitetsarbetet är en gemensam angelägenhet för högskolans personal och studenterna. I förarbetena kommenteras avseende denna bestämmelse bl.a. följande (jfr prop. 1992/93:1 sida 80): "Studenterna ska inte bara

inta ställning som avnämare av lärosätenas utbildningsutbud utan i realiteten är [de] integrerade i den akademiska verksamhet som bedrivs vid lärosätena. Med denna faktiska ställning följer också ett praktiskt delansvar för verksamheten. Bestämmelsen kan t.ex. läggas till grund för sådana prioriteringar vid urval till kurser som gynnar dem som bedriver sina studier seriöst och med en rimlig framgång.”

Enligt 2 kap. 7 § högskolelagen har studenterna vidare rätt att vara representerade när beslut fattas eller beredning sker som har betydelse för utbildningen eller studenternas situation. Om detta finns även närmare reglerat i 2 kap. 14 § högskoleförordningen. Av för dessa redogjorda bestämmelser framgår således att studenter på högskolan är medaktörer i högskolan. Detta avser givetvis även avgiftsbetalande studenter. Genom representanter utsedda av studentkåren företräds studenterna vid MDH i de beredande och beslutande organen vid högskolan, bl.a. i Högskolestyrelsen, Fakultetsnämnden och Pedagogiska rådet. Även mot bakgrund av studenternas roll som medaktörer på högskolan och som del i kvalitetsarbetet på högskolan saknar tolkningen att det skulle råda ett avtalsliknande tvåpartsförhållande mellan studenterna och högskolan grund.

Högskolelagens krav på hög kvalitet gäller för samtliga studenter på de statliga universiteten och högskolorna. Genom UKÄ:s tillsyn och kvalitetsgranskningar ska såväl de som betalar avgift som de avgiftsbefriade studenterna, vara försäkrade en utbildning av god kvalitet. Studenterna blir inte rättslösa. En student som inte lyckats tillgodogöra sig en kurs som studenten betalat studieavgift för har rätt att omregistrera sig på kursen och genomgå omprov för att därigenom tillgodogöra sig kursen. Connie Askenbäck har även omregistrerat sig på utvalda kurser höstterminen 2013 och tagit högskolepoäng terminen ifråga, någon avgift har hon i enlighet härmed inte varit skyldig att betala. Det vore ytterst märkligt om avgiftsbetalande studenter, till skillnad från avgiftsbefriade sådana, skulle ha möjlighet att i domstol driva process om kvaliteten på en högskoleutbildning och erbjudas möjlighet att återfå avgift för utbildning som studenten tillgodogjort sig genom tagna högskolepoäng. Högskolepoängen kan studenten använda i sitt framtida yrkesliv eller tillgodoräkna sig inom annan utbildning på annat valt lärosäte. Tillsynsverksamheten så som den är utformad tillser att universitet och högskolor håller samt bibehåller hög kvalitet på sina utbildningar.

Den offentligrättsliga lagstiftningen ger alltså redan studenterna ett fullgott skydd. Det finns därför inte skäl att tillämpa civilrättsliga regler på högskolans område.

Både tingsrätten och hovrätten har ansett att varken köplagen, konsumentköplagen eller konsumenttjänstlagen är direkt tillämpliga i målet. Tingsrätten ansåg att analogier med konsumenttjänstlagen inte är ändamålsenliga eftersom den lagens tillämpningsområde är arbete på och förvaring av annans egendom och att konsumenttjänstlagens påföljdssystem – även vad gäller prisavdrag – bygger på näringsidkarens skyldighet att avhjälpa. Detta ansåg tingsrätten passade mindre bra när det gäller utbildningstjänster. Att betrakta högskolan som en näringsidkare eller studenten som konsument ter sig inte helt adekvat anser den skiljaktige vid hovrätten med hänvisning till NJA 2013 s. 980.

Till skillnad från tingsrätten anser hovrätten att förhållandet mellan parterna har likheter med ett konsumentförhållande och att en allmän utgångspunkt i sådana förhållanden är att det finns en möjlighet att avhjälpa fel och brister.

Avtalsinnehåll

Hovrätten har felaktigt kommit fram till att avtalet, som hovrätten funnit att parterna har ingått, omfattat hela utbildningsprogrammet Analytical Finance. Programmet Analytical Finance vid MDH kan leda till tre olika kandidatexamina; kandidatexamen i matematik, kandidatexamen i företagsekonomi eller kandidatexamen i nationalekonomi. Inriktning för studierna väljs inför termin fem. Beroende på vilka val studenterna gör under sin utbildning kan programmet Analytical Finance leda till en kandidatexamen i matematik, vilket var utvärderingsobjektet för UKÄ:s granskning.

Hovrätten har alltså bortsett från det faktum att Programmet omfattar kurser under sex terminer som, beroende av vilka val studenten gör, kan leda till tre olika examina. Genom att betala föreskrivna terminsavgifter är studenten berättigad att genomgå de specifika kurser som respektive termin omfattar, inget annat. Studenten är t.ex. inte berättigad att genomgå de kurser som omfattas av den andra terminen, om den erlagda terminsavgiften avser första terminen. För att få genomgå nästföljande termin måste studenten antingen ha blivit godkänd i vissa kurser eller fått tillgodoräkna sig dessa. I förlängningen, förutsatt att studenten betalat för och genomgått samtliga kurser inom Programmet, kan studenten erhålla en kandidatexamen inom något av programmets huvudområden.

Av antagningsbeskedet till Connie Askenbäck framgår att hon var tvungen att betala "tuition fee for the first semester of your studies". Även av fakturorna hon tillställts framgår att

kostnaden avsett "tuition fee" för viss termin. På hemsidan och programbladet framgår tydligt vilka kurser som ingått i Programmet. Vid ansökningen, antagningen och betalningen av studieavgifterna har det stått klart för Connie Askenbäck, dels vilka kurser som ingick i Programmet, dels vilka kurser studieavgiften avsåg och som hon behövde genomgå för att i förlängningen få en kandidatexamen inom något av Programmets områden. Studieavgiften är alltså starkt knuten till en särskild termin och Connie Askenbäck har betalat en studieavgift i taget. Antagningen till Programmet innebär endast en platsgaranti till kurserna som ingår i Programmet, förutsatt att studenten uppfyller kraven och i de fall det krävs, även sökt kursen inom Programmet i tid. Hovrätten har gjort en felaktig bevisvärdering och bortsett från ovanstående.

Sammanfattningsvis skulle alltså Connie Askenbäck, mot att betala föreskrivna avgifter för viss termin, få läsa vissa specifika kurser den aktuella terminen inom Programmet Analytical Finance och i förlängningen – för det fall hon hade betalat samtliga avgifter och fullföljt samtliga kurser – möjlighet att beroende på de val hon gjort inför termin fem ta en kandidatexamen inom något av Programmets tre huvudområden med det kvalitetskrav som följer av lag.

UKÄ:s utvärdering och frågan om avtalsbrott

Under åren 2011-2015 utvärderade UKÄ och f.d. Högskoleverket kvaliteten på 2 088 utbildningar. Resultatet blev att 548 utbildningar visade på bristande kvalitet, 1 242 på hög kvalitet och 298 på mycket hög kvalitet. Efter uppföljning av de utbildningar som bedömdes ha bristande kvalitet visade 466 utbildningar på hög kvalitet, 71 utbildningar lades ner av lärosätena och 10 utbildningar fick indraget examenstillstånd.

Att en utbildning fått omdömet *bristande kvalitet* är således inget unikt. På vissa utbildningar som fått omdömet bristande kvalitet är studenter med utländsk bakgrund, inresande studenter och studenter med låga gymnasiebetyg överrepresenterade. Det kan därför inte uteslutas att studenter som tagit ut examen från utbildningar som fått omdömet bristande kvalitet kan ha haft sämre studieförutsättningar vad gäller t.ex. gymnasiebetyg och föräldrarnas utbildningsbakgrund än de som examinerats från utbildningar som fått omdömet hög kvalitet eller mycket hög kvalitet.

Hovrätten har felaktigt ansett att UKÄ:s utvärdering omfattar Programmet och hänvisat till bl.a. MDH:s självvärdering i anledning av granskningen. Att själva Programmet (med det

kursinnehåll som gällde under Connie Askenbäcks studietid) inte utvärderats framgår av UKÄ:s utvärderingsmaterial men också av vittnesförhören med [REDACTED] och [REDACTED] som uttryckligen uppgett att Programmet i sig inte utvärderats. Under alla förhållanden har hovrätten gjort en felaktig bevisvärdering av materialet.

Vidare har hovrätten felaktigt lagt UKÄ:s utvärdering till grund för frågan om avtalsbrott. Det kan inte bortses från att utvärderingen inneburit en granskning av utbildningarnas resultat som till stor del grundats på i vilken utsträckning studenternas faktiska studieresultat motsvarar de förväntade studieresultaten enligt examensförordningen för 2007. Vid utvärderingens genomförande har därför stor vikt lagts vid att granska examensarbeten. Det var upp till lärosätena själva att analysera och åtgärda avvikelserna för att examensrätten inte skulle förloras. Utvärderingen har inte haft till syfte att påvisa avtalsbrott. Inte heller kan varje nedslag från en tillsynsmyndighet innebära grund för civilrättsliga påföljder. Connie Askenbäcks grund för sin talan utgörs av påstådd bristande kvalitet i den utbildning hon genomgått. De förbättringspunkter som MDH uppgett i sin kvalitetsvärdering kan inte anses utgöra ett konkret fel i tjänst. Det måste krävas att Connie Askenbäck visar att den genomgångna utbildningen för hennes vidkommande varit bristfällig och på vilket sätt. Detta har Connie Askenbäck inte gjort (se den skiljaktiga meningen). Eftersom Connie Askenbäck inte kommit så långt i sin utbildning att hon varit aktuell för att skriva ett examensarbete och mot bakgrund av den vikt vid examensarbeten som utvärderingen lagt går det inte att dra slutsatsen från den aktuella utvärderingen eller kvalitetsvärderingens förbättringspunkter att utbildningen för Connie Askenbäcks vidkommande varit så bristfällig att civilrättslig påföljd kan utdömas.

Konsumenträttsliga regler, som hovrätten analogvis funnit tillämpliga i målet, förutsätter att näringsidkaren kan vidta rättelse när fel i en tjänst uppkommit. Det skulle i sådant fall innebära att de ansträngningar som högskolan gjort för att komma till rätta med de förbättringspunkter som högskolan uppgett i sin kvalitetsvärdering kunnat betraktas som rättelse. Bl.a. hade MDH anställt fyra nya universitetslektorer i ämnet och förstärkt handledarskapet av studenternas individuella arbeten. Hovrätten har felaktigt funnit att ingen av förbättringspunkterna avhjälpits. Det framgår inte av hovrättens domskäl om det är enskilda förbättringspunkter eller förbättringspunkterna sammantaget som inneburit ett avtalsbrott. Detta är av betydelse för frågan om rättelse.

Prisavdrag

I frågan om prisavdrag och prisavdragets storlek har hovrätten hänvisat till 2008 års barnomsorgsfall. Högsta domstolen uttalade i det fallet att det är en grundläggande avtalsrättslig princip att den som inte får en avtalad prestation inte är skyldig att betala för den. Hovrätten har felaktigt ansett att den enda skillnaden mellan 2008 års fall och nu aktuellt fall är att betalning skett i förskott. I 2008 års fall hade prestationen, dvs. tillhandahållandet av daghemsplats, helt uteblivit från kommunens sida. Att någon betalning då inte skulle erläggas är riktigt. I nu aktuellt fall har högskolan de facto tillhandahållit utbildning. Det kan i det sammanhanget inte helt bortses från studentens eget ansvar att också tillgodogöra sig den utbildningen och studentens möjlighet att då studenten inte lyckats med detta, kunna genomföra omprov.

I den rättsvetenskapliga litteraturen har det anförts att det inte är helt klart om prisavdraget är en allmän avtalsrättslig princip eller om det endast kan göras gällande med stöd av uttrycklig lag (se Ramberg & Ramberg, Allmän avtalsrätt, åttonde upplagan, s. 225 f. med hänvisningar).

Hovrätten har korrekt kommit fram till att Connie Askenbäck i allt fall haft nytta av den utbildning som hon har tagit del av under fyra terminer och att hon dessutom tillgodogjort sig ett inte ringa antal högskolepoäng. Att då Connie Askenbäck skulle vara berättigad till ett prisavdrag med hälften av inbetalat belopp, vilket hovrätten funnit, är svårbegripligt. Det rättsliga utrymmet för att sätta ned avgiften i detta fall måste vara ytterst begränsat. MDH noterar också att skiljaktig i hovrätten ansett att det som majoriteten angett som skäl för att inte nedsätta avgiften till noll är skäl för att inte sätta ned avgiften alls. Dessutom har högskolan vidtagit åtgärder för att vidmakthålla kvaliteten. Därför beslutade UKÄ den 25 februari 2015 att ge utbildningen som leder till kandidatexamen i matematik vid MDH det samlade omdömet *hög kvalitet* och examenstillståndet inom området var således inte längre ifrågasatt.

5. SKÄL FÖR PRÖVNINGSTILLSTÅND

Prejudikatdispens

Då det saknas överrättspraxis och för att få klarhet i huruvida det uppstår ett civilrättsligt förpliktande avtal mellan lärosätena och avgiftsbetalande studenter måste Högsta domstolen

meddela prövningstillstånd i målet. Regeringen har uttryckligen överlämnat frågan till rättstillämpningen - "Om betalning av studieavgift skulle kunna innebära att studenter får rättigheter liknande dem i ett civilrättsligt avtal är en fråga som tillsvidare får lösas i rättstillämpningen." - prop. 2009/10:65 s. 20.

Högsta domstolen måste också meddela prövningstillstånd i målet för att få klarhet i hur bedömningen av om det föreligger ett kontraktsrättsligt fel i en utbildning ska göras, vilka påföljder som kan göras gällande och om rättelse kan vidtas.

6. BEVISNING

MDH återoppar samma bevisning som vid tingsrätten och hovrätten. Förhör kan tas upp i Högsta domstolen genom uppspelning av de ljud- och bildupptagningar som gjordes vid tingsrätten.

Muntlig

Partssakkunnigförhör med (uppspelning av tingsrättens ljud- och bildupptagning), att höras om UKÄ:s utvärderingsförfarande och beslut. Till styrkande av att Programmet som Connie Askenbäck blivit antagen till inte blivit granskad utan att det är examensrätten inom huvudområdet matematik som granskats.

Skriftlig

Ministern för högre utbildning och forskning svar på fråga 2014/15:451 till riksdagen, bilaga 9 till svaromålet aktbil. 24, till styrkande av att UKÄ:s granskning inte utgör någon samlad granskning av hela utbildningsprogram.

UKÄ:s beslut 2015-02-25, bilaga 14 till svaromålet aktbil. 24, till styrkande av att MDH inte brustit i sina förpliktelser.

Program curriculum antaget 2010-02-10, bilaga till aktbil. 33, till styrkande av att MDH inte brustit i sina förpliktelser.

Information om programmet från MDH:s hemsida inför ht 2011, bilaga till aktbil. 33, till styrkande av att MDH inte brustit i sina förpliktelser.

Intervju med masterstudenten tagen från MDH:s hemsida https://webarhive.org/web/20110512014010/http://www.mdh.se/education/program/2011_2-41890, bilaga till aktbil. 33, till styrkande av att MDH inte brustit i sina förpliktelser.

LADOK-utdrag avseende Connie Askenbäck, bilaga 16 till svaromålet aktbil. 24, till styrkande av att Connie Askenbäck fullgjort delar av programmet.

Som ovan

Hanna Pontén Brattgård

Malek Hanna